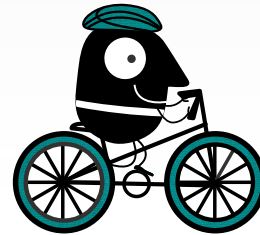
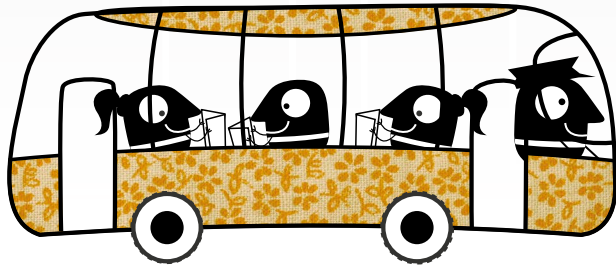
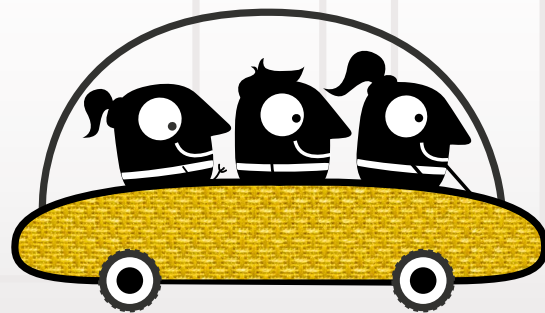

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ МОБІЛЬНОСТІ

16-22 ВЕРЕСНЯ

ТЕМАТИЧНІ НАСТАНОВИ 2015

Обирай. Змінюй. Поєднуй.
www.mobilityweek.eu

An initiative of the European Commission

Європейський секретаріат:

EUROCITIES

1 Square de Meeûs

1000 Brussels

BELGIUM

Хуан Кабайеро

Тел.: +32 2 552 08 75

juan.caballero@eurocities.eu**Автори:**

Дагмар Кьолер

dkoehler@polisnetwork.eu

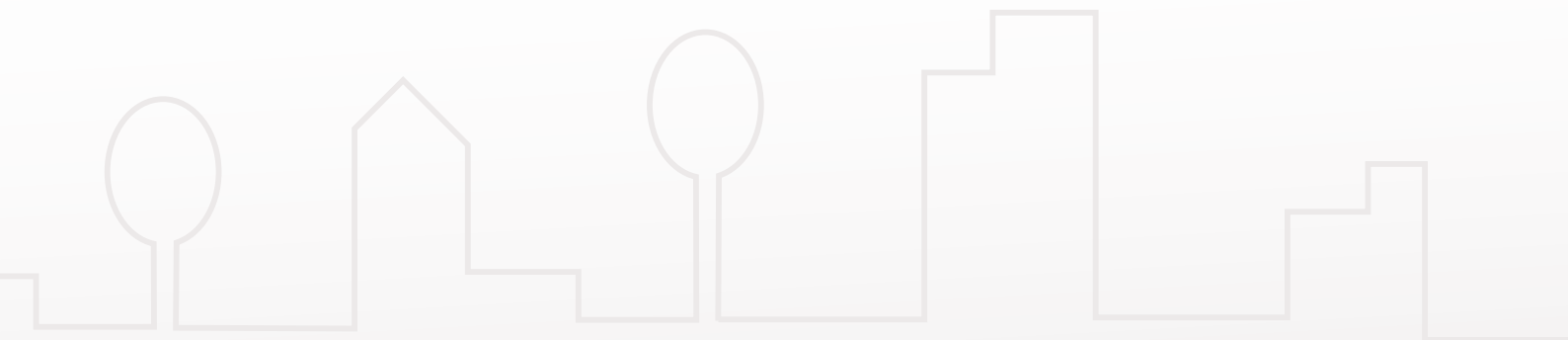
та

Томас Муурі

tmourey@polisnetwork.eu

POLIS – Співпраця європейських міст та регіонів для інноваційних транспортних рішень

Червень 2015

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ОБИРАЙ. ЗМІНЮЙ. ПОЄДНУЙ.	5
Мультимодальність – тема ЄТМ 2015	5
Політична підтримка мультимодальних подорожей	5
Чому варто жити мультимодально?	6
Як почати жити мультимодально?	7
ЯК ЗРОБИТИ НАШІ МІСТА МУЛЬТИМОДАЛЬНИМИ?	8
Якісна інфраструктура для всіх способів пересування	8
Дозвольте мешканцям поєднувати різні способи пересування	9
Проекти для підтримки нових транспортних рішень	11
ЯК РОЗПОЧАТИ СВОЮ КАМΠΑНІЮ?	12
ЯКІ ЗАХОДИ МОЖНА ОРГАНІЗУВАТИ?	13
НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТОГО, ЯКІ ЗАХОДИ ВИ ПЛАНУЄТЕ ПРОВЕСТИ, ОБОВ'ЯЗКОВО	15
РЕСУРСИ	16

ВСТУП

Обирай. Змінюй. Поєднуй.

Європейський тиждень мобільності (ЄТМ) відбувається щороку з 16 по 22 вересня, щоб заохотити європейські міста впроваджувати та пропагувати сталий («зелений») транспорт. Цьогорічна кампанія пройде зі змінами: ініціативи «Європейський тиждень мобільності» та «Зробіть правильний мікс» об'єднують зусилля, щоб разом ще краще сприяти розвитку сталої міської мобільності!

Об'єднана під назвою «Зробіть правильний мікс», ініціатива візьме все найкраще з обох кампаній, стане привабливішою, розширить сферу своєї діяльності та стане ще доступнішою для всіх, хто хоче взяти в ній участь.

Європейський тиждень мобільності стане головною складовою кампанії «Зробіть правильний мікс».

З часу заснування Європейського тижня мобільності у 2002 році, його впливовість постійно зростає як у Європі, так і за її межами. У 2014 році у кампанії взяли участь понад 2000 міст із 44 країн. Більше половини з них втілили у життя постійні проекти, загальна кількість яких становить 8543. Вони стосуються переважно керування мобільністю та підтримки велосипедної та пішохідної інфраструктури.

Кульмінацією ЄТМ є «День без автомобіля», під час якого міста-учасники виділяють одну або декілька зон виключно для пішоходів, велосипедистів та громадського транспорту. Кожен Європейський тиждень мобільності зосереджується на конкретній темі, пов'язаній зі сталою мобільністю. Цьогорічна тема - мультимодальність - закликає людей задуматись над різноманітним доступним способів пересування та обрати найоптимальніший.

Мета «Тематичних настанов» - забезпечити національних та місцевих координаторів Європейського тижня мобільності базовою інформацією про цьогорічну тему та надихнути їх до створення відповідних заходів. Ці настанови також допоможуть учасникам організувати події таким чином, щоб вони відповідали критеріям премії Європейського тижня мобільності.

ОБИРАЙ. ЗМІНЮЙ. ПОЄДНУЙ.

Мультимодальність - тема ЄТМ 2015

Всі подорожі різні. Та чи не занадто часто ми покладаємося на один і той же вид транспорту, незалежно від того, чи цей вид транспорту найкраще підходить у конкретній ситуації.? Не задумуючись, ми сідаємо за кермо наших автомобілів, хоча велосипед чи громадський транспорт могли б бути доцільнішим вибором.

Однією з причин такої поведінки може бути те, що власне авто здається нам найбільш універсальним способом пересування з усіх доступних. Для багатьох із нас наша машина - це єдиний вид транспорту «від дверей до дверей», що може повністю задовольнити всі наші дорожні портеби.

Однак при ретельнішому розгляді стає очевидно, що така думка є хибною. Тільки поєднання різних способів пересування може створити той бездоганний транспорт, який допоможе оминати затори та уникнути залежності від автолюбля.

Тема цьогорічного ЄТМ - мультимодальність - спонукає людей комбінувати способи пересування та насолоджуватися швидшими та приємнішими подорожами.

Обираючи спосіб пересування розумно, ми зменшуємо наші витрати, покращуємо стан здоров'я та допомагаємо довкіллю. Єдине, що від вас вимагається, - це бажання спробувати щось нове.

Обираючи, змінюючи та поєднуючи, ми можемо значно підвищити якість наших щоденних подорожей.

Політична підтримка мультимодальних подорожей

Мультимодальність та інтермодальність – це два терміни, які використовуються для опису комбінування різних способів пересування. Термін «мультимодальність» стосується використання різних способів пересування для різних подорожей (наприклад, на роботу їхати на велосипеді, а до оперного театру - на таксі). Інтермодальність - це використання декількох різних способів пересування в межах одної подорожі (тут прикладом можуть слугувати перехоплюючі автостоянки (англ. park & ride) - автостоянки, розміщені в під'їзних зонах до центру великих міст або в передмісті та сполучені з громадським транспортом, що дозволяє жителям передмістя припаркувати свої автомобілі та продовжити подорож на автобусі, трамваї, метро, маршрутному таксі тощо).

Пропагування мультимодального пересування найбільш ефективно за умови правильної політичної підтримки. Біла книга «Дорожня карта з формування Єдиного європейського транспортного простору – на шляху до конкурентноспроможної та ресурсно-ефективної транспортної системи» (2011) пропагує мультимодальні подорожі «від дверей до дверей»

у міському середовищі та для міжміського транспорту. У ній зазначено, що рішення полягає в інтегруванні різних модальних мереж, включаючи залізничні, підземні та автобусні станції, а також порти й аеропорти. З'єднання між цими модальними мережами має постійно покращуватись, і з часом вони мають перетворитись на з'єднувальні мультимодальні платформи для пасажирів. У Білій книзі з розвитку транспорту Європейська Комісія зобов'язується створювати належні умови для розвитку та використання розумних систем для взаємодіючих та мультимодальних розкладів, транспортної інформації, онлайн-бронювання та інтегрованої системи електронного квитка.

use of intelligent systems for interoperable and multimodal scheduling, transport information, online reservation systems and smart ticketing.

Чому варто жити мультимодально?

Замість того, щоб їхати до центру міста на автомобілі та оплачувати дорогу автостоянку, чому б не доїхати до місцевої залізничної станції та не продовжити подорож на громадському транспорті? Замість того, щоб просидіти весь час у метро, чому б не вийти на декілька зупинок раніше та не дослідити незнайому частину міста? Можливо, ви натрапите на кав'ярню, яка стане вашою улюбленою! Випробовуючи нові способи пересування, ми отримуємо нагоду побачити наше місто по-іншому.

Один із нових аспектів цього річної теми ЄТМ – це переосмислення подорожі з точки А у точку Б як способу збагатити наші будні. Наприклад, на щоденну поїздку в автобусі можна поглянути, як на нагоду почитати останні новини, а на велосипеді - як на спортзал на колесах. Можливо, ви зустрінете кохання вашого життя саме у трамваї!

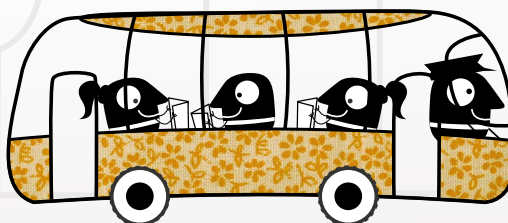
Використовуйте час на повну... Використовуйте час, який ви проводите у громадському транспорті, на те, щоб почитати газету, перевірити пошту на смартфоні, попрацювати на ноутбучі, поспілкуватися з друзями або ж просто розслабитись та послухати музику.

Знайдіть час на фізичні вправи: Поїдьте на роботу на велосипеді або пройдіться пішки навіть на коротку відстань (до 5 км), і ви отримаєте 30 хвилин фізичного навантаження на день, необхідні для того, щоб залишатись у гарному здоров'ї та чудовій фізичній формі. Дослідження у цій сфері доводять, що люди, які проходять пішки хоча б півгодини на день, у середньому проживають на 2-9 років довше, ніж ті, хто цього не робить[1]. А ці додаткові роки можна використати на те, щоб помандрувати світом чи зробити щось, що ви вже давно відклали на потім - наприклад, вивчити іноземну мову, спостерігати, як ростуть ваші правнуки та ще багато іншого!

Збережіть гроші на себе: Користувачі сталого транспорту у містах, мешканці яких часто їздять на громадському транспорті, економлять 500-600 літрів палива на рік - а це 15 повних паливних баків або мандрівка за кордон для вас і вашої половинки[2].

[1] Міжнародна федерація пішоходів

[2] За даними Міжнародної асоціації громадського транспорту (UITP)

Збережіть гроші для суспільства: Кожен кілометр, який ви проїжджаєте на велосипеді, а не на автомобілі, зменшує непрямі витрати економіки на 0,97 євро[3]. До прикладу, мешканці Амстердама проїжджають на велосипеді 2 мільйони кілометрів щодня і таким чином економлять понад 700 мільйонів євро на рік[4].

Зробіть ваше місто гарнішим: Подорож з дому на роботу на машині займає у 90 разів більше міського простору та громадської інфраструктури, ніж та сама подорож у метро, та у 20 разів більше простору, ніж поїздка на автобусі або трамваї[5]. Тільки уявіть, скільки парків, пішохідних зон та інших громадських місць можна було б повернути мешканцям, якби ми всі почали «робити правильний мікс».

Покращіть стан довкілля: Якби в усьому ЄС на велосипеді їздили так само активно, як у Данії, де пересічна людина долає на велосипеді 965 км на рік, транспортні викиди ЄС зменшилися б на понад 25%[6].

Як почати жити мультимодально?

Якщо ви мешканець передмістя, то навіщо сідати за кермо заради 5-хвилинної подорожі до залізничної станції, якщо можна подолати ту саму відстань на велосипеді? Так ви зможете заощадити на автостоянці та покращити стан здоров'я. Їдучи на велосипеді, ви не стоїте у заторах, а тому ваша подорож стає ще коротшою та комфортнішою. Діставшись до станції, ви можете скласти велосипед та взяти його з собою або ж залишити його на велостоянці, яка коштуватиме значно менше, ніж паркінг для автомобіля. Під час подорожі на поїзді ви зможете виконати частину роботи ще до того, як доїдете до офісу.

Якщо ви студент, тоді чому б не орендувати один автомобіль разом з друзями? Так ви заощадите кошти, допоможете довкіллю та проведитимете більше часу разом. А коли ввечері ви підете на пиво чи на концерт, то зможете повернутись додому на нічному автобусі. Це ж так просто!

Якщо ви маєте дітей, то чому б не об'єднатись з вашими сусідами та не водити дітей до школи по черзі? Один відповідальний дорослий забезпечить безпеку усієї групи. Така схема принесе користь не лише вашим дітям, але й вам, адже якщо вам більше не доведеться щодня везти їх до школи на авто, ви зможете уникнути стресових ситуацій на дорозі. Якщо ж така схема неможлива, то чому б не пересісти на велосипеді? Ви можете поїхати до школи разом з вашою дитиною або ж придбати спеціальний дитячий візок для вашого велосипеда.

[3] Трунк, Г. (2011). Макроекономічні порівняльні дані автомобільного та велосипедного транспорту. Доповідь для Інституту транспортних досліджень Віденського університету природних ресурсів і прикладних наук

[4] Міська рада Амстердама

[5] За даними Міжнародної асоціації громадського транспорту (UITP)

[6] «Науковці радять брати приклад з данських велосипедистів, щоб зменшити кількість викидів вуглецю» з часопису «The Guardian»

ЯК ЗРОБИТИ НАШІ МІСТА МУЛЬТИМОДАЛЬНИМИ?

Існує велика кількість способів, у які наші міста можна зробити більш мультимодальними і таким чином краще придатними для життя. Немає єдиного «рецепту успіху», кожне місто має самостійно знайти правильне поєднання заходів та дій, яке спрацює саме для нього. У цій частині ми поглянемо на декілька перевірених методик, успішно використаних у різних європейських містах. Наведені нижче заходи - це «важка артилерія», і вони можуть та мають бути доповнені промоційними заходами, про які піде мова у наступній частині.

Якісна інфраструктура для всіх способів пересування

У більшості європейських міст є добре розвинена інфраструктура для моторизованого транспорту, однак деяким із них бракує високоякісної інфраструктури для пішоходів, велосипедистів та громадського транспорту. Утім, розвиток високоякісної інфраструктури для всіх способів пересування є обов'язковою умовою для підвищення рівня мультимодальності. Ось декілька проектів, втілених у життя європейськими містами:

Піша хода: SDорожні знаки та мапи для пішоходів, які показують напрямок, відстань та час, необхідний для досягнення певної точки, - це прості, але водночас дуже ефективні засоби, які допомагають людям віднайти правильний шлях, якщо вони зійшли зі звичного маршруту. Лондон[7] є одним із міст, які встановили зрозумілі мапи. Крім того, місто регулярно нагадує пішоходам, що вони вважаються повноцінними учасниками транспортної системи.

У 2009 році муніципалітет міста Віторія-Гастес[8] (Іспанія) запровадив модель «суперкварталів», ідея якої полягає у поверненні громадського простору мешканцям міста. Суперквартали - це міські зони, де кількість моторизованого транспорту зменшена до мінімуму та винесена за межі цих кварталів. Таким чином вулиці всередині суперкварталів стали безпечними та комфортними для пішоходів, велосипедистів та мешканців. Така стратегія виявилась дуже вдалою, адже кількість пішоходів у Віторія-Гастес значно зросла за останні декілька років.

Їзда на велосипеді: У Копенгагені[9], Лондоні[10], Фландрії[11] та Нідерландах[12] велосипедисти мають унікальну можливість їхати по «велосипедних магістралях», тобто «велосипедних доріжках», що відповідають високим стандартам та призначені для швидкого пересування велосипедом на великі відстані[13].

[7] <https://tfl.gov.uk/modes/walking/find-your-way-around?intcmp=2427>

[8] www.civitas.eu/content/superblocks-model

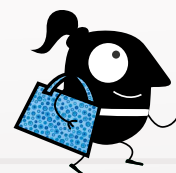
[9] www.supercykelstier.dk/

[10] <https://tfl.gov.uk/modes/cycling/routes-and-maps/cycle-superhighways?intcmp=2352>

[11] www.mobielvlaanderen.be/vademecums/fietsroutesvlaanderen.pdf

[12] www.fietssnelwegen.nl/

[13] Michael W J Sørensen, TØI rapport 1196, 2012

Ці високоякісні та зручні велошляхи завжди утримуються у найкращому стані та пропонують велосипедистам велику кількість послуг, таких як очищення дороги від снігу, координоване світлофорне регулювання, сервісні станції тощо. Інші країни північної Європи зараз також будують такі велошляхи.

Існують і менш затратні заходи, які можна застосувати для пропагування їзди на велосипеді. Особливе місце серед них займає зміна транспортної циркуляції. До прикладу, місцева влада Брюсселя[14] побудувала двосторонні велосипедні доріжки на дорогах з одностороннім рухом для інших видів транспорту (за виключенням найнебезпечніших доріг). Велосипедистів також заохочують користуватись “велобоксами” (спеціальними ділянками очікування для велосипедистів, що розташовуються перед лінією зупинки автотранспорту на червоне світло), адже так їх значно легше помітити, а тому й перетин вулиці стає безпечнішим.

Громадський транспорт: Планування та побудова зручних для мешканців мереж громадських автобусів, трамвайних колій та колій метро є обов’язковим кроком на шляху до якісної системи громадського транспорту. Утім, менш глобальні заходи також можуть значно підвищити якість обслуговування, яке надає громадський транспорт. Центр транспорту Будапешта[15], наприклад, встановлює високоякісні автоматизовані системи збору плати за проїзд. Як наслідок, користувачі отримують можливість зберігати на своїх електронних картках декілька квитків або річні проїзні та зможуть користуватися зручними онлайн-послугами (такими як продовження квитків, грошові перекази тощо), а отже їм більше не доведеться стояти у довгих чергах до квиткових кас.

Альтернативне використання автомобілів: Спільна оренда автомобіля та спільне користування приватним автомобілем за допомогою онлайн-сервісів пошуку попутників - це два відносно нові методи використання машин. Вони безпосередньо впливають на кількість автотранспорту у містах і таким чином допомагають зменшити кількість заторів, полегшують керування громадським простором та допомагають скоротити кількість викидів шкідливих речовин у повітря. Місцеві органи влади Парижа[16] та його околиць (Іль-де-Франс) вирішили впровадити централізовану систему спільного користування автомобілями. Так, на вулицях з’явилися понад 3000 машин Autolib, які живляться лише електроенергією, що робить цю систему громадського прокату автомобілів ще більш екологічною.

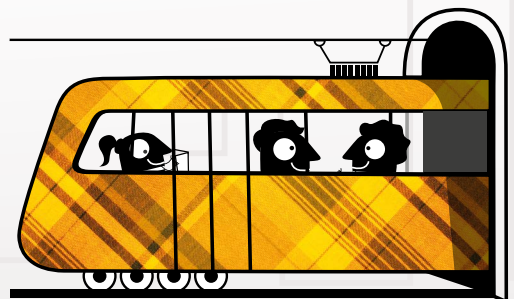
Дозвольте мешканцям поєднувати різні способи пересування

Деякі люди можуть мати бажання не лише обирати різні способи пересування для різних цілей, але й використовувати декілька з них в межах одної мандрівки, відтак поєднуючи позитивні якості активної мобільності та громадського транспорту. Нижче наведений досвід міст, які дають своїм мешканцям можливість поєднувати декілька способів пересування.

[14] www.bruxelles.be/artdet.cfm/4360

[15] www.bkk.hu/en/2014/10/budapest-signed-the-contract-agreement-for-the-automated-fare-collection-system/

[16] www.autolibmetropole.fr/

Активна мобільність та громадський транспорт: Активна мобільність (піша хода та їзда на велосипеді) та громадський транспорт можуть легко поєднуватись. Така комбінація приносить найменше шкоди довкіллю у випадку довгих подорожей. Щоб поєднати їзду на велосипеді із громадським транспортом було простіше, у декількох європейських містах, включаючи Будапешт[17], Берлін[18] і Рим[19], дозволяється перевозити велосипеди на автобусах, трамваях, метро та приміських поїздах. Існує й інша альтернатива, а саме побудова великих велостоянок та/або розміщення пунктів прокату громадських велосипедів біля великих транспортних вузлів. У Нідерландах, наприклад, на більшості залізничних станцій є прокат громадських велосипедів «OV Fiets»[20], які пасажери поїздів можуть орендувати на час перебування в місті. Крім того, велостоянки амстердамських[21] залізничних станцій є одними з найбільших у Європі (26 тисяч місць для паркування!).

Піша хода - «кращий друг» громадського транспорту, адже вам доведеться йти пішки як мінімум для того, щоб дістатися до автобусної зупинки чи станції метро та відійти від них. Ці короткі піші подорожі можна перетворити у захоплюючий досвід, який заохочуватиме людей долати все більші й більші відрізки шляху пішки. Безпечна та приваблива пішохідна інфраструктура довкола транспортних вузлів може спричинити значні зміни. Наприклад, до залізничного вокзалу Страсбурга[22] тепер можна дістатися не через небезпечне та забруднене кільцеве перехрестя, а крокуючи по великій та зручній пішохідній ділянці. У результаті, близько 40% подорожуючих тепер ідуть до вокзалу пішки. Найближчим часом у місті з'явиться ціла пішохідна мережа, яка починатиметься з вокзалу.

Автомобілі та громадський транспорт: Розмістивши автостоянки у стратегічних місцях, можна досягти того, що люди залишатимуть свої автомобілі хоча б на невеликий відрізок подорожі. Перехоплюючі автостоянки (позначені знаком P+R) розміщені поблизу зупинок громадського транспорту, тому мешканці можуть припаркувати свої машини та продовжити подорож до центральної частини міста іншим способом. В Амстердамі[23] перехоплюючі автостоянки дешевші, ніж звичайні, особливо, якщо разом з ними користуватись громадським транспортом, а у Таллінні[25] користувачі громадського транспорту можуть паркуватись на перехоплюючих автостоянках зовсім безкоштовно.

[17] www.citymobil2.eu/en/upload/public-docs/CityMobil2%20press%20release_April2015-La%20Rochelle-Final.pdf

[18] www.berlin.de/en/public-transportation/1772016-2913840-tickets-fares-and-route-maps.en.html

[19] www.agenziamobilita.roma.it/it/servizi/mobilita-sostenibile/bici-in-bus-metro-e-treno.html

[20] www.ov-fiets.nl/

[21] www.iamsterdam.com/fr/media-centre/city-hall/dossier-cycling/cycling-faq

[22] www.en.strasbourg.eu/en/transport-and-environment/transport-and-infrastructures/getting-around-in-strasbourg/strasbourg-a-city-in-motion-2/

[23] www.iamsterdam.com/en/visiting/plan-your-trip/getting-around/parking/park-and-ride

[24] <http://m.tallinn.ee/eng/Park-and-ride?mobiliivaade=1>

[25] http://www.vnzberlin.com/en_GB/-/neuer-mobilitatsmonitor-am-bahnhof-berlin-sudkreuz

Проекты для підтримки нових рішень

Надаючи мешканцям інформацію про переваги усіх доступних способів пересування за допомогою різноманітних інструментів та заходів, можна значно підвищити рівень мультимодальності у європейських містах.

Актуальна інформація про мультимодальність: Онлайн-сервіси, які у режимі реального часу інформують мешканців про усі доступні транспортні можливості, дозволяють їм варіювати способи пересування та порівнювати їх переваги. На залізничній станції «Süd-keuz»[25], що у Берліні, був встановлений «монітор мобільності», що надає актуальну інформацію про всі можливі способи пересування по місту, включно з міськими, приміськими та регіональними поїздами й автобусами, а також поїздами та автобусами далекого сполучення. Крім того, «монітор мобільності» показує дані про наявність вільних автомобілів у п'яти різних системах спільної оренди автомобіля та велосипедів у пунктах громадського прокату.

Великий Ліон [26] (Франція) розробив великий онлайн-проект, що надає інформацію про авто- та велостоянки, метро, міські автобуси, найкращі піші та веломаршрути й актуальний огляд системи спільної оренди автомобіля.

Планувальники мультимодальних подорожей: Декілька міст встановили планувальники мультимодальних подорожей для громадського користування. Зазвичай, планувальники подорожей пропонують найоптимальніший маршрут з точки А в точку Б. Але планувальники мультимодальних подорожей показують найкращий спосіб пересування і таким чином заохочують до більш мультимодального стилю життя. У 2014 році у місті Скоп'є[27] (Республіка Македонія) запустився новий планувальник подорожей, який показує піші та велосипедні маршрути, а також маршрути з використанням громадського транспорту або автомобіля. Користувачі можуть не лише порівняти тривалість та довжину різних подорожей, а ще й перевірити об'єм викидів двоокису вуглецю та вартість їх подорожі залежно від обраного способу пересування. Крім того, кожний маршрут на автомобілі супроводжується інформацією про кількість дерев, яким «доводеться важко працювати, щоб поглинути двоокис вуглецю, який ваше авто викине в атмосферу».

Інтегрований мультимодальний електронний квиток: Міста активно заохочують людей вести мультимодальний спосіб життя за допомогою введення єдиної картки для користування усіма видами громадського транспорту. Наприклад, мешканці Тулузи[28] (Франція) мають картку «Pastel», яка дає їм можливість користуватися не лише громадським транспортом, а й регіональними поїздами, громадськими велосипедами та сервісом спільної оренди автомобіля. Картка «Pastel» також дає знижки на велостоянки в межах міста.

[26] www.onlymoov.com/decouvrir/onlymoov-les-services/#.VTiu-SGqr58

[27] <http://skopjegroutemk/Home/Routing>

[28] www.tisseo.fr/les-tarifs/obtenir-une-carte-pastel

ЯК РОЗПОЧАТИ СВОЮ КАМПАНІЮ?

Почніть з аналізу цього річної теми, подумайте над її змістом та виділіть найбільш актуальну проблему саме для вашого міста і країни. Зробіть акцент на охороні довкілля, емоціях, економії чи іншому аспекті, який може використовуватись у багатьох різних контекстах. Зачепіть мешканців за живе. Можливо, проаналізуйте те, як ваша проблема торкається найвразливіших членів суспільства. А тоді складіть план змін на краще. Не забудьте сформулювати ДОСЯЖНІ цілі.

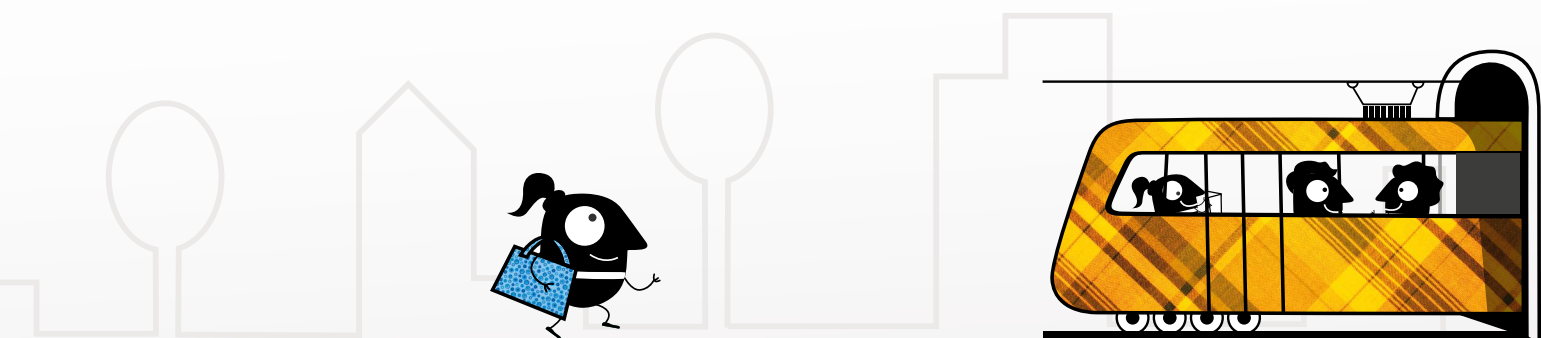
Політична підтримка. Якщо вам важко встановити контакт з місцевою владою, оскільки її представники не вважають, що тема мультимодальності актуальна для вашого міста, попросіть вашого національного координатора надіслати їм листа.

Не влаштовуйте суперечок з приводу ваших закликів та не будьте занадто негативними і ми просто не можемо прибрати усі машини, вантажівки та інші види транспорту з доріг, щоб зменшити їх негативний вплив на якість повітря, але ми можемо показати, що існує велике різноманіття способів пересування та транспортування вантажів в межах міста. Відштовхуйтеся від матеріалів, доступних на сайті Європейського тижня мобільності www.mobilityweek.eu

Збирайте докази. Створіть базу фактів про рівень мультимодальності у вашому місті та/або країні та використовуйте їх, щоб привернути увагу різних вікових груп до ваших закликів.

Створіть ефективні партнерства. Погляньте на плани та цілі вашої кампанії. Які середовища зроблять її актуальною для найголовнішої цільової аудиторії? Залучіть ці середовища до вашої діяльності! У вашому місті є активна спільнота «Порядку денного на XXI століття»? Співпрацюйте з ними. Потрібна підтримка експертів? Ще раз прогляньте план вашої кампанії. Робіть акцент на здоров'ї? Запросіть лікарів. На кліматі? Запросіть метеорологів, кліматологів та місцеві групи захисту довкілля.

Співпрацюйте з існуючими ініціативами. Знайдіть локальні, регіональні або національні ініціативи, діяльність яких якимось чином пов'язана з фокусом вашої кампанії. Співпрацюючи з ними, ви зможете збільшити розмах вашої кампанії, голосніше заявити про свою мету та заощадити зусилля.

ЯКІ ЗАХОДИ МОЖНА ОРГАНІЗУВАТИ?

Коли стратегія вашої кампанії буде повністю сформована, вам необхідно буде придумати низку заходів, щоб привернути увагу громадськості до ваших закликів та цілей. Ось декілька ідей!

- «День без автомобіля», що проходить 22 вересня, - це особливо гарна нагода поекспериментувати з новими способами пересування та сталим транспортом. Цього дня багато міст виділяють екологічні та пішохідні зони й організують гучні заходи на звільнених ділянках. Оскільки цього року «День без автомобіля» припадає на вівторок, ви можете створити та розрекламувати альтернативний варіант подорожі на роботу. Наприклад, зробіть користування громадським транспортом та громадськими велосипедами безкоштовним та запросіть мешканців передмість поекспериментувати з мультимодальними способами пересування.
- Покажіть людям, як виглядає центр вашого міста без машин. Заохочуйте людей залишати автомобілі вдома частіше, ніж раз на рік. Започаткуйте «Неділі без автомобіля»!
- Скористайтесь ЕТМ, щоб дізнатись у мешканців, що вони думають про використання різних способів пересування у вашому місті, які зміни вони хотіли б побачити, і що могло б переконати їх залишити автомобіль удома.
- Підвищіть рівень обізнаності населення щодо того, що короткі відстані можна долати пішки, велосипедом, або на громадському транспорті, і що такі способи пересування мають чимало переваг для здоров'я та довкілля. Створіть серію плакатів, які спонукали б мешканців залишати автомобілі вдома.
- Використайте матеріали, доступні на сайті ініціативи «Зробіть правильний мікс», щоб показати, як можна з користю проводити час у дорозі. Організуйте низку цікавих заходів, наприклад «Музичний вагон», «Автобус-клуб», «Балакучий велоавтобус», створіть у громадському транспорті «ігрові зони», місця для дискусій на «тему дня», кімнати для бізнес-зустрічей (обов'язково з WiFi!) тощо.
- Розрекламуйте переваги альтернативних способів пересування. Попросіть працівників місцевих органів влади чи громадського сектору показати правильний приклад мешканцям міста, подорожуючи на роботу пішки, на велосипеді або на громадському транспорті.
- Організуйте змагання між компаніями, районами та школами, щоб заохотити людей комбінувати різні способи пересування та ходити пішки та їхати на велосипеді частіше.
- Розробіть індивідуальне планування мобільності. Застосовуйте цілеспрямований підхід, націлений на конкретних осіб або групи населення, наприклад, мешканців передмістя. Врахуйте всі типи пересування.

- Встановіть інформаційний пункт мобільності, у якому мешканці зможуть безкоштовно отримати поради щодо доступних їм способів пересування. Використовуйте його як центральну точку для подій тижня. Найкраще розмістити його біля великого транспортного вузла.
- Розрекламуйте ваші мультимодальні проекти (інтегрована система електронного квитка, планувальники мультимодальних маршрутів тощо) та навчіть мешканців вашого міста користуватись ними.
- Встановіть тимчасову систему знаків, на яких мешканці зможуть самі писати відстань і час, потрібні для того, щоб досягти певного місця, використовуючи певний спосіб пересування.
- Організуйте змагання між способами пересування. Нехай мешканці самостійно визначають, який спосіб дістатись з точки А у точку Б є найшвидшим.
- Винагороджуйте користувачів сталого транспорту (домовтеся з власниками місцевих крамниць про співпрацю).
- Організуйте фото-, відео-, або арт-конкурс на тему «Якою буде мобільність у вашому місті через 20 років».
- Запропонуйте спеціальні тарифи на користування громадським транспортом, громадськими велосипедами, системою спільної оренди автомобіля тощо протягом вересня, або хоча б на час ЄТМ.
- Використовуйте соцмережі, щоб повідомити мешканцям про те, які заходи та проекти ваше місто втілило у життя, щоб сприяти мультимодальним подорожам.

Домовтеся з місцевими радіостанціями про регулярні оголошення подій ЄТМ у вашому місті. Деякі радіостанції пропонують знижки на рекламу для місцевих ініціатив, але, можливо, вам навіть вдасться домовитись про безкоштовний ефірний час або спонсорську допомогу.

НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТОГО, ЯКІ ЗАХОДИ ВИ ПЛАНУЄТЕ ПРОВЕСТИ, ОБОВ'ЯЗКОВО...

- Зареєструйте вашу програму та заходи на www.mobilityweek.eu
- Приєднайтесь до міст по всій Європі та організуйте «День без автомобіля» з гучними громадськими заходами 22 вересня! Але сплануйте все заздалегідь - перекриття вулиць для транспорту може стати справжнім бюрократичним викликом!
- Вподобайте Фейсбук-сторінки Європейського тижня мобільності та кампанії «Зроби правильний мікс», читайте [@MobilityWeek](https://www.facebook.com/MobilityWeek) та [@RightMixEU](https://www.facebook.com/RightMixEU) у Твіттері. Діліться з нами вашими фото за допомогою Flickr.
- Не забувайте використовувати візуальні матеріали Європейського тижня мобільності та логотип Європейської Комісії!
- Використовуйте хештег ЄС [#EU4LifeQuality](https://twitter.com/EU4LifeQuality) у соцмережах!

Це лише декілька ідей для ваших заходів. У довіднику Європейського тижня мобільності, який ви можете завантажити з сайту www.mobilityweek.eu (розділ «Ресурси»), наведені критерії для участі та інші ідеї для заходів та проєктів, не обов'язково пов'язаних з цьогорічною темою.

Дайте волю фантазії та придумайте власні заходи до Європейського тижня мобільності 2015 у вашому місті!

РЕСУРСИ

Ставлення європейців до міського транспорту:

ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_406_en.pdf

CIVITAS Ініціатива за чистіший та кращий транспорт у містах:

www.civitas.eu

ELTIS – Обсерваторія міської мобільності:

www.eltis.org

Біла книга «Дорожня карта з формування Єдиного європейського транспортного простору – на шляху до конкурентно-спроможної та ресурсно-ефективної транспортної системи»:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0144&from=EN>

Проекти, пов'язані з розвитком мультимодальності

Проект NODES – Нові інструменти для дизайну та роботи транспортних вузлів:

www.nodes-interchanges.eu

Проект BiTiBi – Bike Train Bike (Велосипед Поїзд Велосипед):

www.bitibi.eu

OPTICITIES – Мультимодальні рішення для інтелектуальних транспортних систем:

www.opticities.com

